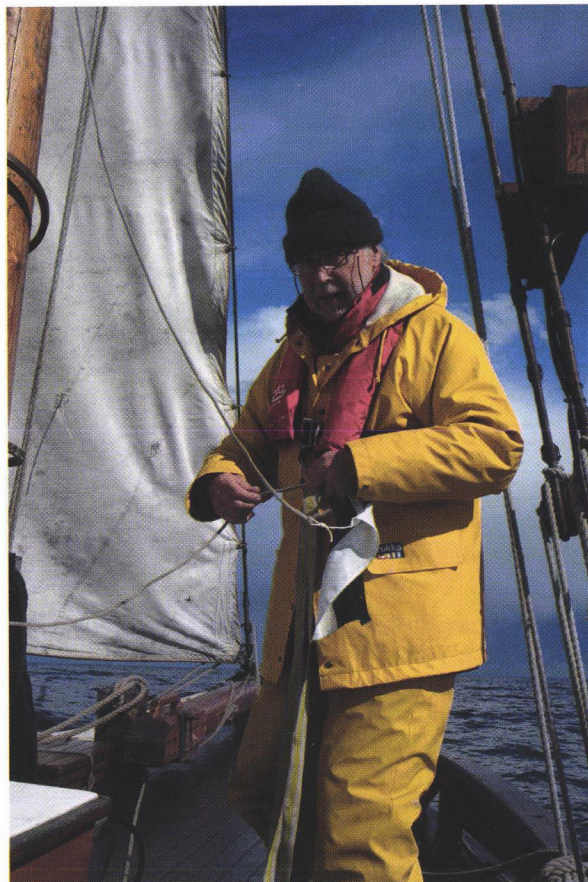

Jukka Eenilä 1936–2014

Museovirastossa vuosina 1979–1999 työskennellyt filosofian lisensiaatti Jukka Eenilä kuoli sairauskohtaukseen kotikaupungissaan Porvoossa 23. syyskuuta 2014. Hän oli kuollessaan 78-vuotias.

Jukka Eenilä syntyi käsityöläisperheeseen Tampereella 12. maaliskuuta 1936. Varhaisella iällä lukemaan oppineen ja kirjoista kiinnostuneen nuorukaisen tie vei Turun Yliopistoon vuonna 1957, jolloin Eenilä kirjoittautui Turun Yliopistoon lukemaan suomalaista ja vertailevaa kansatiedettä Ilmar Talven ja Esko Aaltosen ohjauksessa.

Jukka Eenilän akateeminen työura alkoi Karjalohjalla, jossa hän toimi ensin kansakoulunopettajana ja sitten keskikoulun historian opettajana. Turkuun hän palasi vuonna 1964 hoitamaan Turun yliopiston kansatieteen laitokselle assistentin tehtäviä. Turun kaupungin historiallisen museon amanuenssiksi Eenilä palkattiin vuonna 1968. Ennen siirtymistään Kotkaan museonjohtajaksi syksyllä 1977 hän ehti hoitaa Turussa myös mm. Varsinais-Suomen kulttuurirahaston sihteerin, Liedon Vanhalinnan intendentin sekä Turun ja Porin läänin taidetoimikunnan sihteerin tehtäviä. Museoviraston palvelukseen Jukka Eenilä palkattiin vuonna 1979 tutkimusosaston toimistopäälliköksi. Tässä tehtävässä erityisen läheiseksi muodostui Museovirastossa vuonna 1980 toimintansa aloittaneen työväenkulttuurin tallennus- ja tutkimushanke, jonka toimintaa Eenilä seurasi mielenkiinnolla. Virkauransa viimeiset vuodet 1995–1999 hän toimi Suomen merimuseon johtajana.

Lapsuudenkodin perintönä saatu sosialidemokraattinen maailmankatsomus näkyi Jukka Eenilän tutkimustyössä. Vuonna 1967 valmistunut lissensiaatintyö *Suomen metsätyö ja metsätyöläiset 1880–1928* oli metsätyön esine- ja työkuultuuria esitelleen modernin tutkimuksen pioneerityö. Tutkimuksessaan Eenilä kuvaili tarkoin savottalaisten työvälineet ja niiden väliset aluemaantieteelliset erot, savottaterminologian sekä työntekijäryhmät, niiden synnyn, koon ja tehtävän. 1960-luvun lopulla hän julkaisi myös useita suomalaisen työväenkulttuurin tutkimusta ja sen merkitystä käsitteleviä artikkeleita. Yhteiskunnallisia kysymyksiä pohdittiin myös Eenilän vuonna 1971 toimittamassa teoksessa *Ruotiukkoja ja huutolaisia: muistikuvia entisaajan sosiaalihuollosta*. Kirja on muistutus siitä, että Suomessa harjoitettiin laillista ihmiskauppaa vielä 1900-luvulla. Vuonna 1974 julkaistussa tutkimuksessaan *Port Arthur. Turkulainen työväenkaupunginosa 1900–1920* Eenilä esitteli väestön yhteiskunnallisen ja taloudellisen aseman merkitystä kaupungin rakennetun ja sosiaalisen ympäristön vuorovaikuttajana.

Esimiehenä Jukka Eenilä luotti alaisiinsa. Käytökseltään hän oli vanhan koulukunnan herrasmies, joka arvosti kohteliaisuutta ja hyviä tapoja. Työn ulkopuolella Eenilä oli käytökseltään maanläheisempi. Laajan kulttuurin tuntemuksen ja yleissivistyksen takia hän oli seuramiehenä pidetty. Rakkaan purjehdusharrastuksen lisäksi hänen sydäntään lähellä olivat saaristoluonto ja kotimainen kirjallisuus.

Hannu Matikka